

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001344

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирилюк Микола Олександрович

2. Kyryliuk Mykola O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 103

Назва наукової спеціальності: Науки про Землю**

Галузь / галузі знань: природничі науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Науки про Землю

Дата захисту: 27-03-2024

Спеціальність за освітою: Науки про Землю

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4553

Повне найменування юридичної особи: Інститут географії Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 44, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут географії Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 44, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 36.33, 87.31

Тема дисертації:

1. Геоінформаційне картографування природно-заповідного фонду України
2. Geoinformation mapping of the nature reserve fund of Ukraine

Реферат:

1. Роботу присвячено вирішенню актуального науково-практичного завдання – розробці наукового обґрунтування геоінформаційного картографування природно-заповідного фонду України шляхом створення інтерактивного атласу. У першому розділі роботи вивчено досвід національних і міжнародних нормативно-правових актів, які регулювали та регулюють питання охорони природи, зокрема створення та функціонування природоохоронних територій. Найбільш значущим документом є 17 глобальних Цілей сталого світового розвитку, погоджені главами держав та урядів (2015 року) на саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку під час 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН та імplementовані указом президента України в національне законодавство. Сформовано визначення поняття природно-заповідного фонду відповідно до національного законодавства й окреслено його стан (кількість об'єктів, площа, розподіл за регіонами). Проведено ретроспективний огляд розвитку природно-заповідного фонду на території України. Окреслено методологічні підходи до оцінювання територій для заповідання. Проаналізовано закордонний і вітчизняний досвід картографування природно-заповідного фонду, основні підходи та принципи до відбору

показників, наведено основні картографічні твори, які розкривають це поняття. Констатовано, що, попри велику кількість картографічних творів, присвячених питанню природоохоронних територій, повноцінного інформаційного ресурсу загальнодержавного й регіонального рівня про території та об'єкти природно-заповідного фонду в Україні досі немає. Це обумовило доцільність обґрунтування створення інтерактивного атласу природно-заповідного фонду України. У другому розділі обґрунтовано систему картографічних творів для відображення стану й розвитку природно-заповідного фонду на різних територіальних рівнях: загальнодержавному та регіональному. Сформовано систему кількісних і якісних показників, які розкривають зміст карт, який впливає на їх масштаби та основні підходи до проектування систем умовних позначень. Наявні картографічні твори, що розкривають питання стану й розвитку природно-заповідного фонду різних територіальних рівнів створювалися в різний час, за різними підходами. Нині не виявлено уніфікованої системи умовних позначень територій та об'єктів природно-заповідного фонду (як-от для геологічних карт). Через це постала проблема обґрунтування єдиної системи картографічних творів для відображення стану та розвитку природно-заповідного фонду з єдиним підходом до вибору масштабів, відбором показників і розробленням системи умовних позначень на різних територіальних рівнях, одним із практичних рішень якої може стати інтерактивний атлас природно-заповідного фонду України. Третій розділ присвячено розробці концепції інтерактивного атласу природно-заповідного фонду України. Інтерактивний атлас природно-заповідного фонду України – це динамічна геоінформаційна система, що включатиме різні види природоохоронних територій та об'єктів відповідно до класифікації згідно з чинним законодавством у вигляді систематичного зібрання карт, логічно і тематично пов'язаних між собою, а також поданих у порядку, який визначає можливості доповнення попередніх карт наступними. Це комплексний картографічний твір еколого-природоохоронної спрямованості, основним завданням якого є надання актуальної інформації про стан і структуру природно-заповідного фонду України як цілісної системи, що має запобігати надмірному антропогенному впливу на навколишнє середовище, а також підтримувати його належний екологічний стан. Актуальність створення інтерактивного атласу природно-заповідного фонду зумовлена необхідністю доступу до обробленої та унаочненої інформації про стан природоохоронних територій за допомогою створення інформаційно-картографічних систем на різних територіальних рівнях для наукового, методичного та інформаційного забезпечення, здійснення просторового територіального аналізу даних і перспективного планування під час складання науково обґрунтованих прогнозів при формуванні програм сталого розвитку країни та її територій. В інтерактивному атласі природно-заповідного фонду передбачено спеціальну карту щодо руйнувань екосистем України через військову агресію Російської Федерації.

2. The work is dedicated to the solution of an actual scientific and practical task - the development of a scientific basis for geo-informational mapping of the natural reserve fund of Ukraine by creating an interactive atlas. In the first section of the work, the experience of national and international normative legal acts that regulated and regulates the issue of nature protection, in particular the creation and functioning of nature protection areas, is studied. The most significant document is the 17 global Sustainable Development Goals agreed by the heads of state and government (in 2015) at the United Nations Summit on Sustainable Development during the 70th session of the UN General Assembly and implemented into national legislation by the decree of the President of Ukraine. The definition of the concept of nature reserve fund was formed in accordance with the national legislation and its condition was outlined (number of objects, area, distribution by regions). A retrospective review of the development of the nature reserve fund on the territory of Ukraine was conducted. Methodological approaches to the assessment of territories for inheritance are outlined. The foreign and domestic experience of mapping the nature reserve fund, the main approaches and principles to the selection of indicators are analyzed, the main cartographic works that reveal this concept are given. It was established that, despite the large number of cartographic works devoted to the issue of nature conservation areas, there is still no comprehensive national and regional level information resource on the territories and objects of the nature reserve fund in Ukraine. This determined the expediency of substantiating the creation of an interactive atlas of the nature reserve fund of Ukraine. The second chapter substantiates the system of cartographic works for displaying the state and

development of the nature reserve fund at different territorial levels: national and regional. A system of quantitative and qualitative indicators has been formed, which reveal the content of the maps, which affects their scale and the main approaches to the design of conventional marking systems. The existing cartographic works revealing the state and development of the nature reserve fund at different territorial levels were created at different times, using different approaches. Currently, there is no unified system of conventional designations of territories and objects of the nature reserve fund (such as for geological maps). Because of this, the problem arose of substantiating a unified system of cartographic works for displaying the state and development of the nature reserve fund with a unified approach to choosing scales, selecting indicators and developing a system of conditional designations at different territorial levels, one of the practical solutions of which can be an interactive atlas of the nature reserve fund of Ukraine. The third section is devoted to the development of the concept of an interactive atlas of the nature reserve fund of Ukraine. The interactive atlas of the nature reserve fund of Ukraine is a dynamic geo-information system that will include various types of nature conservation areas and objects in accordance with the classification in accordance with the current legislation in the form of a systematic collection of maps, logically and thematically related to each other, as well as presented in order, which determines the possibility of supplementing the previous cards with the following ones. This is a complex cartographic work of ecological and nature protection orientation, the main task of which is to provide up-to-date information about the state and structure of the nature reserve fund of Ukraine as a complete system, which should prevent excessive anthropogenic influence on the environment, as well as maintain its proper ecological state. The urgency of creating an interactive atlas of the nature reserve fund is due to the need to access processed and visualized information about the state of nature conservation territories through the creation of information and cartographic systems at different territorial levels for scientific, methodical and information support, spatial territorial data analysis and prospective planning during compilation scientifically based forecasts when forming programs for the sustainable development of the country and its territories. The interactive atlas of the nature reserve fund provides a special map of the destruction of Ukrainian ecosystems due to the military aggression of the Russian Federation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Кирилюк М. О. Проектування бази даних інтерактивного атласу об'єктів природно-заповідного фонду України. Укр. геогр. журн. Київ : Ін-т географії НАНУ, 2021. № 4. С. 57–65. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/en/node/732> (Особистий внесок здобувача: запропоновано концептуальну модель формування географічних даних як інформаційну основу для інтерактивного атласу природно-заповідного фонду України).
- 2. Руденко Л.Г., Бочковська А. І., Поливач К. А., Чабанюк В.С., Санталова С. О., Подвойська В. І., Лейберюк О. М., Вишня М. М., Кирилюк М. О. Населення України та його природна і культурна спадщина в атласній інформаційній системі. Укр. геогр. журнал. Київ : Ін-т географії НАНУ, 2020. № 4. С. 57–70. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/node/701> (Особистий внесок автора: взято участь у розробці баз даних до карт природної спадщини в атласі “Населення України і його природна і культурна спадщина”).
- 3. Bondarenko E., Kyryliuk M. Geoeological atlas of the nature reserve fund of Ukraine as a geoinformation system: a methodological approach to content development. XXth International Conference Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects. Conference Proceedings. Kyiv, May, 2021. P. 1 – 6. URL: <https://www.earthdoc.org/content/papers/10.3997/2214-4609.20215521032> (Особистий внесок автора: запропоновано методологічний підхід до змістового наповнення геоекологічного атласу ПЗФУ.)

- 4. Bondarenko E., Kyryliuk M. Interactive map of the nature reserve fund of Ukraine in the Poltava region as an innovative measure of environmental monitoring. XIXth International Conference "Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects" Conference Proceedings. Kyiv, May, 2020. P. 1 – 5. URL : <https://www.earthdoc.org/content/papers/10.3997/2214-4609.2020geo017> (Scopus). (Особистий внесок автора: обґрунтовано значення інтерактивної карти ПЗФУ в Полтавській області як інноваційної моделі для проведення моніторингу довкілля.)
- 5. Bondarenko E., Kyryliuk M. Conceptual model for the development of geo-ecological atlas of the nature reserve fund of Ukraine. Geodesy and cartography/ Vilnius, 2023. № 49 (2). P. 99 – 108. URL: <https://journals.vilniustech.lt/index.php/GAC/article/view/15373> (Особистий внесок автора: Запропоновано змістове наповнення розділів комплексного геоecологічного атласу ПЗФ України).
- 6. Бондаренко Е. Кирилюк М. Методологічні особливості картографування природно-заповідного фонду України засобами інтерактивних карт (на прикладі Полтавської області). Проблеми безперервної картографічної освіти. 2020. № 31. С. 6 – 15. URL: <https://doi.org/10.26565/2075-1893-2020-31-01> (Особистий внесок автора: запропоновано методологію картографування природно-заповідного фонду України засобами інтерактивних карт і виокремлено її особливості.)
- 7. Бондаренко Е., Кирилюк М. Підхід до вибору програмно-технічної та обґрунтування технологічної основи створення інтерактивної карти природно-заповідного фонду України в Полтавській області. Вісн. КНУ ім. Т. Шевченка. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. № 2 (75). С. 99 – 103. URL: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2019.75.16> (Особистий внесок автора: сформульовано напрями обґрунтування технологічної основи створення інтерактивної карти природно-заповідного фонду України в Полтавській області.)
- 8. Бондаренко Е., Кирилюк М. Інформаційне та програмне забезпечення проектування бази даних об'єктів природно-заповідного фонду України в Полтавській області. Вісн. КНУ ім. Т. Шевченка. Географія. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. № 4 (69). С. 118 – 122. URL: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.68.22> (Особистий внесок автора: обґрунтовано підхід до вибору інформаційного та програмного забезпечення для проектування бази даних регіональних об'єктів ПЗФУ.)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0115U002073

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Леонід Григорович

2. Leonid H. Rudenko

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, акад., 11.00.02, 11.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут географії Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 44, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшенко Дмитро Олексійович

2. Dmytro O. Lyashenko

Кваліфікація: д. геогр. н., доц., 11.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5588-0322

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57224881043

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сінна Олена Іванівна

2. Sinna Olena I

Кваліфікація: к. геогр. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чехній Віктор Михайлович
2. Victor M. Chekhniy

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут географії Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05540402**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 44, Київ, 01030, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Голубцов Олександр Григорович
2. Oleksandr Golubzov

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-8155-132X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут географії Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05540402**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 44, Київ, 01030, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лісовський Сергій Антонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лісовський Сергій Антонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кирилюк Микола Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна